

PB.IV.		
Inwestor:	 POZNAŃSKIE INWESTYCJE MIEJSKIE SP. Z O.O. PLAC WIOSNY LUDÓW 2 61-831 POZNAŃ	
Biuro projektowe:	DAP VIRTUAL PROJECT SP. Z O.O. SP. K. UL. DĄBROWSKIEGO 316 60-406 POZNAŃ TEL./ FAX (61) 843-20-96	
		
Tytuł opracowania:	PRZEBUDOWA DROGI W CIĄGU ULICY SZWAJCARSKIEJ	
Adres:	TEREN INWESTYCJI: DZ. NR 1/6, 7/9, 7/17, 7/14 ARKUSZ MAPY 09 OBRĘB 0007 CHARTOWO, MIASTO POZNAŃ	
Rodzaj opracowania:	PROJEKT BUDOWLANY BRANŻA ELEKTRYCZNA PROJEKT DROGOWEJ SYGNALIZACJI ŚWIETLNEJ	
Kategoria obiektu budowlanego:	XXVI	
Koordynator prac	mgr inż. Jacek Tomaszewski Uprawnienia budowlane nr 13/87/Pw	
Projektant:	mgr inż. Jan Pankiewicz Uprawnienia budowlane nr 167/85/Pw	
Sprawdzający:	mgr inż. Piotr Szymkowiak Uprawnienia budowlane nr WKP/0158/P00E/14	
Opracował:	mgr inż. Krzysztof Boczek	
Miejscowość i data:	POZNAŃ, MAJ 2018 R.	
		WER. 1.0 EGZ. NR 2...

Spis treści

I. Opis techniczny	3
1. CZĘŚĆ OGÓLNA.	3
1.1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.	3
1.2. ZAMAWIAJĄCY.	3
1.3. INWESTOR ZASTĘPCZY.	3
1.4. PODSTAWA OPRACOWANIA.	3
1.5. WYKAZ PODSTAWOWYCH AKTÓW PRAWNYCH I NORM.	3
1.6. ZAKRES ROBÓT.	4
2. PROJEKTOWANE ROZWIĄZANIA TECHNICZNE.	5
2.1 Zasilanie sygnalizacji świetlnej.	5
2.2 Sterownik sygnalizacji świetlnej.	5
2.3. Sygnalizatory świetlne i akustyczne, przyciski zgłoszeniowe oraz wyposażenie dodatkowe	5
2.4. Konstrukcje wsporcze sygnalizatorów.	6
2.5 Pętle detekcyjne dla pojazdów.	6
2.6 Wideodetekcja rowerzystów.	6
2.7 Monitoring wizyjny ZDM.	6
2.8 Kanalizacja i przepusty kablowe dla potrzeb sygnalizacji świetlnej.	7
2.9 Kable sygnalizacyjne i teletechniczne.	7
2.10 Kable światłowodowe.	7
2.11 Ochrona przeciwporażeniowa przy uszkodzeniu (dodatkowa).	8
2.12 Uwagi końcowe.	8
II. Obliczenia techniczne	9
1. BILANS MOCY.	9
2. PRĄD OBLICZENIOWY I DOBÓR ZABEZPIECZEŃ.	9
3. Sprawdzenie ochrony przeciwporażeniowej dla obwodu zasilania sygnalizatorów.	9
4. Przewód ochronny.	9

Załączniki

- (1) Załącznik A - Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

---

Rysunki

- Rys. 1   Lokalizacja urządzeń i przebieg trasy kanalizacji kabli eNN.
- Rys. 2   Plan sygnalizacji. Plan sytuacyjny
- Rys. 3   Schemat obwodów kablowych.
- Rys. 4   Schemat wyprostowany z przebiegiem kabli światłowodowych.

I. Opis techniczny

1. Część ogólna.

1.1. Przedmiot opracowania.

Niniejsza dokumentacja jest projektem budowlanym na Przebudowę sygnalizacji świetlnej dla zadania Przebudowa drogi w ciągu ul. Szwajcarskiej.

1.2. Zamawiający.

Miasto Poznań, Plac Kolegiacki, 61-841 Poznań.

1.3. Inwestor zastępczy.

Poznańskie Inwestycje Miejskie, Plac Wiosny Ludów 2, 61-831 Poznań

1.4. Podstawa opracowania.

Materiały, na których oparto się podczas projektowania:

1. Mapa sytuacyjno – wysokościowa do celów projektowych w skali 1:500,
2. Warunki techniczne ZDM nr IS.402.289.2017 z dnia 25.08.2017r.
3. Obowiązujące przepisy prawne i techniczne oraz normy,
4. Wizja w terenie
5. Projekt stałej organizacji ruchu – opracowanie DVP

1.5. Wykaz podstawowych aktów prawnych i norm.

Poniższy spis zawiera podstawowe akty prawne i normy zastosowane lub cytowane w dokumentacji:

- [1] – Szczegółowe warunki techniczne dla sygnałów i warunki ich umieszczenia na drogach – Załącznik nr 3 do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 03.07.2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach, opublikowane w Dz. U. z 23 grudnia 2003r nr 220 poz. 2181 z późniejszymi zmianami.
- [2] – PN-HD 60634-4-41 Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona dla Zapewnienia bezpieczeństwa. Ochrona przeciwporażeniowa.
- [3] – PN-IEC 60364-5-523 Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego. Obciążalność prądowa długotrwała.
- [4] - N SEP-E-001 Sieci elektroenergetyczne niskiego napięcia. Ochrona przeciwporażeniowa.
- [5] – N SEP-E-004 Elektroenergetyczne i sygnalizacyjne linie kablowe. Projektowanie i budowa.
- [6] – PBUE Wydanie IV

- [7] - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. 2003 r, nr 120 poz. 1133) z późniejszymi zmianami,
- [8] - Ustawa z dn. 7.07.1994 Prawo Budowlane z późniejszymi zmianami
- [9] - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie. (Dz. U. z 2005 r. Nr 219 poz. 1864),
- [10] - BN-76/8984-16 - Telekomunikacyjne Linie Przewodowe. Skrzyżowania z liniami kolejowymi.
- [11] - BN-84/8984-10 - Zakładowe Sieci Telekomunikacyjne Przewodowe. Instalacje wewnętrzne.
- [12] - BN-85/8984-01 - Telekomunikacyjne Sieci Kablowe Miejskowe. Studnie kablowe.
- [13] - BN-89/8984-17/03 - Telekomunikacyjne Sieci Miejskowe. Linie kablowe.
- [14] - BN-73/8984-05 - Kanalizacja kablowa.
- [15] - ZN-96TPSA -002 - Linie optotelekomunikacyjne. Ogólne wymagania techniczne.
- [16] - ZN-96TPSA -004 - Zbliżenia i skrzyżowania linii telekomunikacyjnych z innymi urządzeniami uzbrojenia terenowego
- [17] - ZN-96TPSA -005 - Optotelekomunikacyjne jednomodowe dalekosiężne kable. Wymagania i badania.
- [18] - ZN-96TPSA -012- Kanalizacja pierwotna.
- [19] - ZN-96TPSA -013 - Kanalizacja wtórna i rurociągi kablowe.
- [20] - ZN-96TPSA -023 - Studnie kablowe.
- [21] - ZN-96TPSA -025 - Taśmy ostrzegawcze i ostrzegawczo-lokalizacyjne.

1.6. Zakres robót.

W zakresie projektowanych robót przewiduje się:

- rozbudowę sterownika
- montaż kanalizacji kablowej
- wykonanie przepustów/przecisków
- montaż konstrukcji wsporczych
- montaż sygnalizatorów świetlnych, sygnalizatorów akustycznych, przycisków zgłoszeniowych
- montaż pętli detekcyjnych indukcyjnych
- montaż kamer monitoringu wizyjnego
- montaż wideo detekcji dla rowerzystów
- montaż kabli elektroenergetycznych zasilających, sygnalizacyjnych,
- montaż kabli teletechnicznych do pętli indukcyjnych
- montaż kabla światłowodowego
- pomiary,
- zaprogramowanie i uruchomienie sygnalizacji

2. Projektowane rozwiązania techniczne.

2.1 Zasilanie sygnalizacji świetlnej.

Zasilanie sygnalizacji świetlnej z szafki oświetleniowej SO-655 pozostaje bez zmian.

2.2 Sterownik sygnalizacji świetlnej.

Zaprojektowano rozbudowę istniejącego sterownika firmy MSR Traffic do konfiguracji odpowiadającej zaprojektowanym urządzeniom.

Istniejący sterownik sygnalizacji należy rozbudować :

- do 27 grup sygnalizacyjnych (były 22 grupy)
- do 26 wejść przycisków zgłoszeniowych z potwierdzeniem
- do 28 wejść pętli detekcyjnych indukcyjnych dla ruchu kołowego (rozbudowa o 2 pętle)
- zasilanie napięciem 24VDC 10-ciu sensorów do detekcji ruchu rowerowego
- zasilanie napięciem 24V DC 6-ciu kamer IP monitoringu wizyjnego
- switch przemysłowy montowany na szynę DIN 3xSFP (3xRJ45Combo + 7xRJ45) dostarczany przez WZKiB. Switch połączyć ze switchem 8 x SFP + 2xRJ45 zabudowanym wg opracowania WZKiB.
- wkładki SFP LC/PC 1Gb/s - szt. 2
- zapewnić łączność sterownika z Centrum Sterowania Ruchem przy ul. Góreckiej z wykorzystaniem istniejącej i projektowanej sieci światłowodowej.
- wykonanie niezbędnych prób i pomiarów.
- zaprogramowanie i uruchomienie sygnalizacji

Istniejącą Szafę transmisyjną w pomieszczeniu serwerowni WSM im. J. Strusia doposażyć o:

- przełącznica światłowodowa 19" 48J SC/PC.
- wkładka SFP LC/PC 1Gb/s - 1 szt.
- patchcord

2.3. Sygnalizatory świetlne i akustyczne, przyciski zgłoszeniowe oraz wyposażenie dodatkowe

Na konstrukcjach wsporczych zamontować sygnalizatory świetlne, sygnalizatory akustyczne, przyciski zgłoszeniowe. Wymienione urządzenia muszą spełniać wymagania Załącznik nr 3 do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 03.07.2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach, opublikowane w Dz. U. z 23 grudnia 2003r nr 220 poz. 2181 z późniejszymi zmianami oraz wymagania ZDM.

2.4. Konstrukcje wsporcze sygnalizatorów

Projektowanymi konstrukcjami wsporczymi będą:

- maszt sygnalizacyjny 3,5m - szt.5
- maszt sygnalizacyjny 5,5m - szt.3
- słup z wysięgnikiem o wysięgu dług. 6,5m - szt.1

Lokalizację konstrukcji wsporczych pokazano w części rysunkowej. Wszystkie konstrukcje wsporcze w ramach skrzyżowania pomalować na kolor RAL 7043.

2.5 Pętle detekcyjne dla pojazdów.

Rozmieszczenie pętli pokazano w części rysunkowej. Pętle indukcyjne wykonać w warstwie wiążącej nawierzchni jezdni na głębokości 0,05 – 0,08m stosując zalecenia producenta sterownika. Należy zwrócić uwagę na usytuowanie i kształt pętli. Pętle należy wykonać układając odpowiednią ilość zwojów przewodu LgYd2,5 mm². Po wykonaniu i zabezpieczeniu pętli, zalać rowek w nawierzchni drogowej masą zalewową termoplastyczną. Połączenia pętli z kablem telekomunikacyjnym (feederem) wykonać w studniach kablowych za pomocą mufy.

2.6 Wideodetekcja rowerzystów.

Zaprojektowano wideo detekcję rowerzystów za pomocą sensorów detekcyjnych zasilanych ze sterownika napięciem 24VDC. Sensory mocować na wysokości 3,5m za pomocą fabrycznego osprzętu. Do każdego sensora doprowadzić:

- kabel XzTKMXpw 2x2x0,8
- kabel UTP(zw) 4x2x0,5 kat.5

2.7 Monitoring wizyjny ZDM.

Zgodnie z wytycznymi ZDM podanymi w OPZ w wytycznych do przebudowy sygnalizacji świetlnej zaprojektowano monitoring wizyjnego.

Zaprojektowano montaż 6-ciu kamer IP na konstrukcjach wsporczych, w lokalizacjach pokazanych na planie sytuacyjnym.

System monitoringu wizyjnego powinien składać się z następujących elementów:

- a) kamer w obudowach wyposażonych w odpowiednie uchwyty umożliwiające montaż na konstrukcjach zgodnie z projektem
- b) kabli zasilania kamer (YKY 3x2,5) i kabli transmisyjnych zgodnie z zaleceniem producenta
- c) obudowy kamery o stopniu ochrony co najmniej IP65
- d) kamer stałopozycyjnych, kolorowych, IP, o czułości rzędu 0 lux z wbudowanym promiennikiem oświetlającym na odległość co najmniej 30 metrów, z przełączaniem dzień/noc, o rozdzielczości nie mniejszej niż 5Mpx

2.8 Kanalizacja i przepusty kablowe dla potrzeb sygnalizacji świetlnej oraz kanał technologiczny.

Zaprojektowano:

a) kanał technologiczny i kanalizację kablową dla potrzeb sygnalizacji świetlnej na wspólnej trasie od istniejącej studni kablowej przy skrzyżowaniu Szwajcarska – Piaseckiego do projektowanej studni SK1 w ul. Piaseckiego typu:

- oznaczenie Ks – proj. rura osłonowa 4xPEØ110 + 3xHDPEØ40 + mikrokanalizacja 7/10 (wiązki rur układane bezpośrednio w ziemi)

- oznaczenie Ksp – przy skrzyżowaniu z ul. Piaseckiego proj. rura osłonowa 6xRHDPEØ110 grubościenna + 3xHDPEØ40 jako wtórna, mikrokanalizacja 7/10 jako kanalizacja wtórna

b) kanał technologiczny od studni SK-1 wymienionej w pkt. "a" do istn. studni WZKiB/ZDM typu:

- oznaczenie K – proj. rura osłonowa 2xPEØ110 + 3xHDPEØ40 + mikrokanalizacja 7/10 (wiązki rur układane bezpośrednio w ziemi)

- oznaczenie Kp – proj. rura osłonowa 4xRHDPEØ110 grubościenna + 3xHDPEØ40, mikrokanalizacja 7/10 jako kanalizacja wtórna

c) kanalizację kablową tylko dla potrzeb sygnalizacji świetlnej typu:

- oznaczenie K7 – proj. rura osłonowa PEØ75

- oznaczenie K1 – proj. rura osłonowa PEØ110

Lokalizacja studni, typy, ilości i trasa rur osłonowych pokazana została w części rysunkowej.

Należy zastosować studnie z elementów prefabrykowanych o klasie obciążalności B125 typ SKR-1 i SK-1.

2.9 Kable sygnalizacyjne i teletechniczne.

Do połączenia sterownika z konstrukcjami wsporczymi sygnalizatorów, należy ułożyć kable sygnalizacyjne typu YKSY n x 1,5mm².

Dla obwodów przycisków zgłoszeniowych przeznaczone są osobne kable typu YKSY 14x1,5mm².

Kable sygnalizacyjne doprowadzić bezpośrednio do sygnalizatorów (bez złącz w maszcie).

Pętle detekcyjne połączyć ze sterownikiem za pomocą kabli telekomunikacyjnych typu XzTKMXpw 2x2x0,8.

2.10 Kable światłowodowe.

Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa w Poznaniu w ramach oddzielnego opracowania ułoży kabel światłowodowy typu Z-XOTKtsd 96J relacji Komisariat Policji Poznań Nowe Miasto – studnia kablowa S7 (oznaczenie zgodne z załączonym rys. 9 oraz 10) oraz zakończy na mufie światłowodowej. WZKiB w studni kablowej zlokalizowanej przy sterowniku sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Szwajcarska – Kurlandzka zamontuje mufę światłowodową.

Projektowany światłowód typu Z-XOTKtsd96J (8x12J) relacji od mufy światłowodowej do pomieszczenia Serwerowni w WSM im. J. Strusia należy wprowadzić do mufy światłowodowej.

Wykonanie spawów na kablach światłowodowych oraz połączenie pomiędzy mufą światłowodową a sterownikiem sygnalizacji świetlnej objęte jest oddzielnym opracowaniem WZKiB obejmującym budowę monitoringu miejskiego na skrzyżowaniu ul. Szwajcarska – Kurlandzka.. Projektowany kabel prowadzić w projektowanej i istniejącej kanalizacji kablowej. Trasa kanalizacji pokazana została na planie sytuacyjnym.

2.11 Ochrona przeciwporażeniowa przy uszkodzeniu (dodatkowa).

Jako ochronę przeciwporażeniową przy uszkodzeniu (dodatkowa) zaprojektowano samoczynne wyłączenie zasilania w układzie sieci TN-C-S zgodnie z PN-HD 60364-4-41.

W sieci rozdzielczej do sygnalizatorów zaprojektowano układ TN-S, (oddzielny przewód ochronny PE i neutralny N).

Jako przewód ochronny zastosować wolne żyły w kablach sygnalizacyjnych.

Sieć rozdzielcza (do sygnalizatorów) będzie w sterowniku zabezpieczona bezpiecznikami topikowymi aparaturowymi szybkimi oraz dodatkowo wyłącznikiem różnicowo-prądowym.

Szynę PEN(PE) w sterowniku dodatkowo uziemić. Oporność uziomu nie większa niż 30om.

2.12 Uwagi końcowe

- Wszystkie prace wykonać zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami, a w szczególności: PBUE, BHP, PN-IEC 60364, N-SEP-004.
- W/w prace mogą być wykonywane wyłączenie przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje, a osoba kierująca musi posiadać dodatkowo uprawnienia dozoru i uprawnienia budowlane z zakresu sieci i instalacji elektrycznych uprawniające do kierowania robotami.
- Zastosować się do uwag zawartych w protokóle ZUDP.
- Roboty zanikające należy zgłosić do odbioru inspektorowi robót elektrycznych z ramienia inwestora
- Zastosować wyłącznie materiały posiadające atesty lub aprobaty techniczne, które należy przekazać inwestorowi łącznie z inwentaryzacją geodezyjną powykonawczą oraz protokołami pomiarów elektrycznych.
- Miejsce wykonywania prac oznakować zgodnie z instrukcją o oznakowaniu robót w pasie drogowym.

II. Obliczenia techniczne

1. Bilans mocy.

Podłączenie kamer monitoringu nie spowoduje wzrostu mocy przyłączeniowej.

Bilans mocy pozostaje bez zmian.

2. Prąd obliczeniowy i dobór zabezpieczeń.

Wartości zabezpieczeń pozostają bez zmian.

W sterowniku obwody zasilania kamer monitoringu wizyjnego zabezpieczyć wyłącznikami instalacyjnymi typu 1xC3A.

3. Sprawdzenie ochrony przeciwporażeniowej dla obwodu zasilania sygnalizatorów .

Warunek samoczynnego wyłączenia zasilania przy zwarcu w sterowniku:

$$Z_S \times I_a \leq U_0$$

Prąd I_a powodujący przepalenie wkładki bezpiecznikowej aparatu 2,5A w czasie $\leq 0,4s$ wynosi 25A.

Impedancja pętli zwarcia dla zwarcia 1-fazowego w sterowniku nie może przekraczać wartości:

$$Z_S \leq U_0 / I_a$$

$$Z_S \leq 230 / 25$$

$$Z_S \leq 9,2 \Omega$$

4. Przewód ochronny

Jako przewód ochronny przewiduje się wykorzystanie żył kabli nn typu YKY (n) x1,5 mm² i YKSY (n) x1,5 mm².

Załączniki

- (1) Załącznik A - Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

Załącznik A

Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na budowie

Obiekt: Przebudowa drogi w ciągu ul. Szwajcarskiej
Sygnalizacja świetlna

Zamawiający: Miasto Poznań
Plac Kolegiacki 17
61-841 Poznań

Inwestor zastępczy: Poznańskie Inwestycje Miejskie sp. z o.o.
Pl. Wiosny Ludów 2
61-831 Poznań

Projektant: DAP-VIRTUAL-PROJECT
mgr inż. Jan Pankiewicz
upr. bud. nr 167/85/Pw

1. Zakres robót

- a) rozbudowę sterownika
- b) montaż kanalizacji kablowej
- c) wykonanie przepustów/przecisków
- d) montaż konstrukcji wsporczych
- e) montaż sygnalizatorów świetlnych, sygnalizatorów akustycznych, przycisków zgłoszeniowych
- f) montaż pętli detekcyjnych indukcyjnych
- g) montaż kamer monitoringu wizyjnego
- h) montaż wideo detekcji dla rowerzystów
- i) montaż kabli elektroenergetycznych zasilających, sygnalizacyjnych,
- j) montaż kabli teletechnicznych do pętli indukcyjnych
- k) montaż kabla światłowodowego
- l) pomiary,
- m) zaprogramowanie i uruchomienie sygnalizacji

2. Wykaz istniejących obiektów

- Szafki kablowe i oświetleniowe należące do ENEA.
- Jezdnie i chodniki wraz z infrastrukturą drogową.
- Sieci uzbrojenia podziemnego.

3. Elementy zagospodarowania działek mogące stwarzać zagrożenie

- Istniejące kable elektroenergetyczne.
- Istniejące słupy oświetleniowe.
- Istniejące gazociągi.
- Istniejące wodociągi.
- Istniejąca kanalizacja telekomunikacja.

4. Zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi podczas robót

- Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlanych przy użyciu maszyn i urządzeń technicznych:
  - pochwycenie kończyny górnej lub kończyny dolnej przez napęd w wyniku braku pełnej osłony napędu
  - potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych w wyniku braku wyгородzenia strefy niebezpiecznej
  - porażenie prądem elektrycznym w wyniku uszkodzenia izolacji przewodów elektryczne zasilających urządzenia mechaniczne na skutek braku osłon zabezpieczających
- Wyładunek materiałów i urządzeń z samochodów.
- Prace przy czynnych urządzeniach elektrycznych.
- W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze
- W czasie wykonywania wykopów w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i w nocy ustawić balustrady zaopatrzone w światło ostrzegawcze koloru czerwonego
- Wykopy o ścianach pionowych nieumocnionych bez rozparcia lub podparcia mogą być wykonywane tylko do głębokości 1,0m w gruntach zwartych, w przypadku gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu
- Przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu a koparką nawet w czasie postoju jest zabronione

5. Szkolenie dla pracowników przed rozpoczęciem robót

- **Nie wolno dopuścić pracownika do pracy do której wykonania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP**
- szkolenie wstępne na stanowisku pracy powinno zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku
- pracownicy przed przystąpieniem do pracy powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy
- fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego na stanowisku pracy powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie.
- na placu budowy powinny być udostępnione do stałego korzystania aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:
  - wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników
  - obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych
  - postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi
  - udzielania pierwszej pomocy
- Ww. instrukcje powinny określać czynności do wykonania:
  - przed rozpoczęciem danej pracy
  - zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy
  - czynności do wykonania po jej zakończeniu
  - zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników

6. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

- 6.1 Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosowanie do zakresu obowiązków.
- 6.2 Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:
- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy
  - dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem
  - organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy,
  - dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem
  - ustalić rodzaj prac które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby w celu zapewnienia asekuracji ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego
- 6.3 W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia
- 6.4 Pracownicy zatrudnieni na budowie powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze. Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami np. uszkodzenie skóry, twarzy, wzroku, słuchu, upadek z wysokości. Kierownik budowy obowiązany jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami
- 6.5 Przyczyny organizacyjne powstania wypadków przy pracy:
- niewłaściwa ogólna organizacja pracy
    - nieprawidłowy podział pracy lub rozplanowanie zadań
    - niewłaściwe polecenia przełożonych
    - brak nadzoru
    - brak instrukcji posługiwania się czynnikami materialnym
    - tolerowanie przez nadzór odstępstw od zasad bezpiecznej pracy
    - brak lub niewłaściwe przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa pracy i ergonomii
    - dopuszczenie do pracy pracownika z przeciwwskazaniami lub bez badań lekarskich
  - niewłaściwa organizacja stanowiska pracy
    - niewłaściwe usytuowanie urządzeń na stanowisku pracy
    - nieodpowiednie przejścia i dojścia
    - brak środków ochrony indywidualnej lub niewłaściwy ich dobór
- 6.6 Przyczyny techniczne powstania wypadków przy pracy
- niewłaściwy stan czynnika materialnego
    - wady konstrukcyjne czynnika materialnego będące źródłem zagrożenia
    - niewłaściwa stateczność czynnika materialnego
    - brak lub niewłaściwe urządzenia zabezpieczające
    - brak środków ochrony zbiorowej lub niewłaściwy ich dobór
    - brak lub niewłaściwa sygnalizacja zagrożeń
    - niedostosowanie czynnika materialnego do transportu, konserwacji lub napraw
  - niewłaściwe wykonanie czynnika materialnego
    - zastosowanie materiałów zastępczych
    - niedotrzymanie wymaganych parametrów technicznych
  - wady materiałowe czynnika materialnego
    - ukryte wady materiałowe czynnika materialnego
  - niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego

Zamawiający:

POZnań*

Miasto Poznań
Plac Kolegiacki 17
61-841 Poznań

Inwestor zastępczy:

*pim

Poznańskie Inwestycje Miejskie Sp. z o.o.
Plac Wolny Ludów 2
61-831 Poznań

- o nadmierna eksploatacja
- o niedostateczna konserwa
- o niewłaściwa naprawy i remonty

Ł. Genciel

Rysunki

Rys. 1	Lokalizacja urządzeń i przebieg trasy kanalizacji kabli eNN.
Rys. 2	Plan sygnalizacji. Plan sytuacyjny
Rys. 3	Schemat obwodów kablowych.
Rys. 4	Schemat wyprostowany z przebiegiem kabli światłowodowych.